

De school waar iedereen zich welkom voelt

Door School en veiligheid- Maartje Reitsma, Nathalie Vriezelaar

Als school wil je een veilige haven zijn voor je leerlingen. De school is een ontmoetingsplek, waar kinderen in een positief klimaat respectvol met elkaar (leren) omgaan. In deze workshop hebben we stilgestaan bij wat deze opdracht betekent in de huidige samenleving en waar we dilemma's en uitdagingen tegenkomen. Hoeveel ruimte is er voor diversiteit en wat voor soort school willen we zijn, met en voor deze kinderen en hun ouders? Wat is ons eigen perspectief: Hoe kijken we naar leerlingen en hun ouders en hoe werkt dit door in de dagelijkse omgang met elkaar? Soms creëren we onbedoeld een wij versus zij. We zijn hier met elkaar over in gesprek gegaan.

Aan de hand van een gesprek met de deelnemers over 'doel' en 'bedoeling' hebben we gekeken hoe dat in jouw school zit. Hoe zit het met de participatie van ouders, leerlingen en professionals vanuit het idee 'School als gemeenschap'. Participatie is namelijk geen doel op zich. Het gaat om de betekenis die eraan gegeven wordt, de motivatie die eraan ontleend wordt, vanuit welke bedoeling vind je participatie belangrijk.

Het idee van 'De bedoeling', komt voort uit het boek van Wouter Hart 'verdraaide organisaties' en staat voor de missie van een organisatie, maar dan als een levend principe dat in al het denken en handelen doorweeft zit. *Doelen* zijn in zijn visie slechts middelen om gericht vanuit de bedoeling te kunnen handelen, maar zijn daaraan ondergeschikt. Het van binnen (vanuit de bedoeling) naar buiten (de leefwereld en vervolgens de systeemwereld) denken in plaats van andersom (vanuit de veel bepalende systeemwereld). De bedoeling is een hoger doel. Een drive. Een missie. Een onveranderlijk. Iets dat altijd geldt. Een doel is kortstondiger en helpt om dichterbij de bedoeling te komen.

De deelnemers gingen zelf aan de slag met hun bedoeling. Op de vraag wat is de drive van jullie school, vanuit welke bedoeling werken jullie? Daar kwamen een aantal mooie uitgangspunten naar voren: 'zelfredzaamheid van leerlingen', 'ontwikkelen van leerlingen', 'leerlingen voorbereiden voor de maatschappij'.

We hebben in een uurtje bij deze (filosofische en pedagogische) vragen stilgestaan. Wat is de bedoeling van het onderwijs of van de school waarbinnen je werkt? Het is de vraag naar de toegevoegde waarde die je wilt leveren voor anderen. In het onderwijs voor nieuwkomers heeft u mogelijk nog meer te maken met dit soort vragen. Je visie op de bedoeling van onderwijs blijkt niet los te kunnen worden gezien van je visie op ontwikkeling en leren, van kinderen, jongeren en volwassenen.

Bent u geïnteresseerd in om hier eens langer bij stil te staan, neem dan contact op met Stichting [School & Veiligheid](#), en stuur een e-mail naar helpdesk@schoolenveiligheid.nl of bel naar 030 285 66 16. Wij bespreken dan hoe we met uw school een op maat gemaakte [training](#) kunnen geven.